

Patópáloskodás.

Ebben a pillanatban még mindig nem tudjuk, ki és mi van „előtérben”. Teleki-e, vagy a királykérdés, vagy pedig a személyes afférok, amelyek gombamódra szaporodnak. Egyet azonban bizonyosan tudunk: nem az van előtérben, aminek lennie kellene: a megnyugvás, a közszabadságok biztosítása, a gazdasági válság enyhítése, a szociális nyomorúságok orvoslása, a társadalmi béke helyreállítása és mind az: ami a termelő munka és kulturális élet föllendülésének előfeltétele. Mindezek nincsenek előtérben, pedig addig nem lehet szó valódi kibontakozásról.

Addig ugyanis, amíg nem ezeknek a kérdéseknek megoldása felé terelődik minden figyelem, amíg a patópáloskodó politikát üzik az egész vonalon, a bajok nem enyhülnek, sőt súlyosbodnak. Éppen ezért addig közömbös előttünk, hogy ki és mi van „előtérben”. Nem fontos. Amíg a körül folyik a politikai zsonglörködés, hogyan lehetne a közvélemény figyelmét az őt igazán és közlőrl érintő kérdésekről elterelni, amíg a problémákat megkerülik, a helyett, hogy gyökerében megoldanák, teljesen mindegy, ki vállalkozik erre a patópáloskodó föladatra és melyek azok a módok, amelyekkel ennek a föladatnak végrehajtását megkísérli.

Ha majd az igazi demokrácia érvényesül, ha „a szociális béke megteremtése” nem jelszó lesz csupán, hanem élő valóság, ha a patópáloskodás helyett a munka jegyében igazodik az ország kormányrudja, ha az egyéni önzés háttérbe szorul a közérdek, a nép jóléte előtt: akkor fontos lesz az is, hogy ki van „előtérben”. Ma még — sajnos — nem tartunk ott. Ma még a szociáldemokrata párt passzivitása jelenti, hogy a közérdek szempontjai nincsenek előtérben. Hiszen mit is kereshetne a munkásság abban a közéleti világban, amelynek legfőbb csillagzata a patópáloskodás?

Elnapolták a vámházi egyéni akció tárgyalását.

— Nem jelentek meg az Ébredők. —

A Munka annak idején megírta, hogy az Ébredők gazdasági osztálya részéről a városi vámház helyiségét lefoglalták. Az egyéni akciónak minősített ügy a lakáshivatal elé került. A lakáshivatal csütörtök délelőttre tüzte ki az ügy tárgyalását. A tárgyaláson a városnak, mint sértett félnek nevében Simkó Elemér dr. városi ügyész jelent meg.

A tárgyalást azonban nem tarthatták meg, mert az Ébredők gazdasági osztálya részéről senki sem jelent meg. A tárgyalást bizonytalan időre elnapolták.

Munkás vagy? Testvérünk vagy gyere közénk!

Kenyérkérdés és királykérdés.

Tanácskozások a válság megoldásáról. — A politikai helyzet.

A válság még tart és ezidőszerint abban az állapotban van, hogy nem a királykérdés, hanem a kenyérkérdés súlyosbitja a megoldást. A királykérdésben is folynak ugyan tanácskozások, nagyatádiék egyik értekezletükön újból leszögezték magukat ismert álláspontjukhoz, de azt híresztelik, hogy „a királykérdésben majd csak találnak valami formulát”. Azonban ugyancsak nagyatádiék élére állították a kenyérkérdést is. Az ellátatlanok részére beszolgáltatandó gabonakontingens ugyanis nem gyűlt egybe és most arról tanácskoznak, hogyan tudnák biztosítani egész évre a közellátást a nélkül, hogy rekvirálni kellene és a nélkül, hogy az államot a szabad forgalom helyreállításával anyagi megterhelhetés érje. Lehet, — hogy erre is találnak valami formulát.

Kell találni, mert Teleki — amint kijelentette — most már nemcsak a királykérdés elintézése nélkül nem vállalkozik, hanem a kenyérkérdés elintézése nélkül sem. És hogy ez utóbbinál bajos formulákkal operálni, arra vonatkozóan idézzük Vass József közlélmzési miniszter nyilatkozatát. A miniszter a következőket mondotta:

— Továbbra is változatlanul ragaszkodom ahhoz, hogy a köz céljaira szükséges gabona biztosítva legyen. Nemcsak a közellátás szempontjából, hanem azért is biztosítani kell a 3.1 millió métermázsában megjelölt kontingenst, mert ha ezt nem tudjuk az ellátatlanoknak kiszolgáltatni, úgy az ország rendje és a társadalmi béke is veszélyben foroghat. Egyébként újból hangsúlyozom, hogy még egyetlen gram lisztet sem szállítottunk a külföldre, bár a külföldről özönével kapunk fehér liszt eladására nézve ajánlatot.

A kenyérkérdéssel a válság megoldása ugyan — a körülmények kényszerítő hatása alatt — komolyabb irányba terelődött, de — sajnos — ebből még nem állapíthatjuk meg azt a határozott szándékot, hogy ezen a téren is és minden vonalon az ország érdekeit, a nép jólétének követelményeit demokratikus, szakavatott, felelősségérzettől áthatott és a kicsinyes látókörön fölülemelkedő politikai kiélegítse.

Karácsonytól ujévig szünetelni fog a vasuti közlekedés.

Egy héttig nem lesz távolsági forgalom. — A helyi vonatok karácsonykor is járnak. — Ujév utánra várják a közlekedés korlátozásának megszűnését. — Uj vonatpár beállítását tervezik.

Életünk mindennapos nyomorúságához most egy újabb csapás járul. A világítás, vízvezeték, villamosközlekedés mizériái ismét szaporodtak eggyel: a vasuti forgalom állandó korlátozása egyre nő. A Máv. karácsonytól ujévig a szénhiányra való hivatkozással beszünteti a személyszállítást. A háboru utolsó éveiben vált rendszerré ez az intézkedés, amelynek éppen az ellenkezője lenne szükséges. A háboru régen véget ért, békét, konszolidációt emlegetnek és közben guzsba verik, megbénítják az életet.

Az üzemszünetelésre vonatkozóan Kovácsik Máv. fölügyelő, a szegedi üzletvezetőség forgalmi osztályának főnöke kijelentette, hogy az utóbbi évekhez hasonlóan

a karácsonyi ünnepek alatt az idén is szünetelni fog a polgári személyforgalom.

Az erre vonatkozó hivatalos rendelet — amely a közlekedés szünetelését dátum szerint körvonallazza — még ugyan nem jelent meg, azonban minden valószínűség szerint

a korlátozás december hó 24-én hajnali egy órától jövő év január hó 2-án éjjel 12 óráig terjed. Ez a rendelkezés azonban csak a távolsági forgalomra vonatkozik, a helyi vonatok közlekedését nem érinti.

Ha azonban a szénkészlet hiánya a helyi forgalom lebonyolítása elé is akadályt gördítene, akkor úgy oldják meg a kérdést, hogy a teher szállító vonatok szerelvényéhez fognak annyi személykocsi kapcsolni, amennyivel a személyforgalmat minimálisan le lehet bonyolítani.

Arra a kérdésünkre, hogy a jelenlegi, hetenkint két napra terjedő üzemszünetelés megszűnik-e a közel jövőben, azt a választ kaptuk, hogy a szombati és vasárnapi vonat-szünetelés ebben az évben érvényben marad, remélhető azonban, hogy már januárban sikerül enyhíteni a korlátozást

legalább olyképpen, hogy Félégyháza és Cegléd között állítanak be egy új vonatot. A helyzet jelenleg ugyanis az, hogy szombaton és vasárnap még helyi vonatokkal,

tehát átszállással sem lehet Pestre utazni, mert van ugyan helyi vonat Szeged és Félégyháza közt, valamint Budapest és Cegléd között is, Félégyházától Ceglédig azonban egyáltalán nincs vonat. Ezt a kérdést akarják most ily módon megoldani, de szerintünk ez csak ideiglenes megoldás lehet, amelyen a távolsági forgalom sürgős helyreállításával lehet és kell segíteni.

Megemlítette még informátorunk azt is, hogy

tervbe vették a most hajnali 3 óra 40 perckor induló budapesti vonat helyett egy este induló vonat beállítását is.

Mindezeknek a kitűzött céloknak az elérése — mondotta a fölügyelő — attól függ, sikerül-e a Máv.-nak biztosítani üzeme számára azt a szénkészletet, amely a normális forgalom lebonyolításához föltétlenül szükséges.

Ujabb korlátozásra van tehát kilátás. A vasuti tarifát állandóan emelik, a forgalmat pedig korlátozzák. Pedig bizonyára lehetne másként is, — ha arra fordítanak minden energiát, hogy az életet miként lehetne elviselhetőbbé tenni.

Megint emelik a szállodai szobák árait.

A szállótulajdonosok ma küldött-négileg kérték a rendőrfőkapitányt, hogy — a drága faárakra való tekintettel — járuljon hozzá a szállodai szobák napi árnak emeléséhez. A küldöttség a polgármestert is kérte, hogy az újabb emelés iránti kérelmüket pártolja a főkapitánynál. Somogyi dr. polgármester ezt meg is ígérte.

Mi nagyon csodálkozunk, hogy a polgármester személyes közbenjárásával segíti elő a dúsgazdag szállodások újabb srófólasági szándékát, akik pedig a mai 50 koronás napi szobaár mellett eleget kereshetnek.

Jóvátételi bizottság Miskolcon.

Miskolc, dec. 9. (MTI.) Miskolc város polgármestere értesítést kapott, hogy szerdán Noseda olasz tábornok vezetése alatt ántánt-jóvátételi bizottság érkezik Miskolcra. A bizottság tagjai lesznek Noseda tábornokon kívül Emmingam cseh katonai megbízott, Hennyey államtitkár és magyar összekötő tiszt. A bizottság tárgyalásokat fog folytatni a város és a vármegye vezetőségével a megszállások ideje alatt a megszálló csapatok által okozott károkról, másrészt a megszállás körülményeiről. Csütörtökön reggel a bizottság megtekintette a diósgyőri vasgyárat, majd délután visszautazott Budapestre.

Munkások! Elvtársak!

Aki a lapját cserbenhagyja, önmagát hagyja cserben! Támogassátok „A Munka”-t!

Csak az a munkás nem szociálista, aki a szociálistust nem ismeri,

A felsőtanyai direktorium pöre.

— A főtárgyalás tizenharmadik és tizenkilencedik napja. —

Szerdán folytatták a törvényszéken a tanukihallgatásokat a felsőtanyai direktorium működésére vonatkozólag. A kihallgatott tanuk legnagyobb része az élelmiszer-rekvirálásokról tett vallomást. A szerdai nap folyamán kihallgatták Kondász Józsefnét, Marionosi Józsefet, Gémes Antalt és Kertész Antalt, akik elmondják, hogy Balogh József rendőr vezette a rekviráló közegeket. Széll Imre kétszázhetvenholdas gazda kijelenti, hogy a proletárdiktaturát Felsőtanya lakossága törvényes állapotnak gondolta, mert Pottyondy rendőrkapitány hivatalosan bejelentette és fölszólította őket, hogy a rendelkezéseknek továbbra is tegyenek eleget.

Veszélka Imre János földbirtokost a Klein és Papdi által kölcsönvett pénzüsszegekre vonatkozólag hallgatják ki. Elmondja, hogy ötöt nem erőszakolták a pénz átadására, önként, kölcsönképpen adta át Kleinnek. Takács Mihály kijelenti, hogy Munkácsi a vásárlások alkalmával nem erőszakoskodott; csak attól vett élelmi szert, aki önként ajánlta azt megvételre.

Tóth János, Aigner Géza kapása, amikor a nyomozás során tett terhelő vallomását az elnök elébe tárta, Deutsch dr. védő kérdéseire kijelentette, hogy ezt a vallomást kérésre szakták tőle és így az nem fedti a valóságot; elmondja, hogy azért tett a nyomozás során terhelő vallomást, mert kihallgatása alkalmával, a diktatura bukása után, a felsőtanyai rendőrségen irgalmatlanul elverték és össze-vissza rugdosták.

Elnök: Figyelmeztetem, hogy ha ez nem igaz, ne állítson ilyeneket.

Udvardi: A tanu nem hazudik, mert mi láttuk, amikor Kosztra és Vecsernyés detektívek a felsőtanyai rendőrségen véresre verték. Azt még megértem, hogy a hatósági közegek a nyomozás sikerének érdekében tettleg bántalmazzák a vádlottakat és a tanukat, de azt már nem értem, hogy Boros József korcsmáros fia mint károsult miféle jogon merete bántalmazni őket. Nemcsak a tanut, hanem Farkas János vádlottat is véresre verték.

Fajka dr. a tiszti főorvos kihallgatását javasolja.

Kertész József dr. engedelmet kér, hogy elmondja erről az esetről azt, amiről tudomása van. Az elnök az engedélyt megadja. Kertész József dr. erre elmondja, hogy a nyomozást folytató városi hatósági közegek a kihallgatott embereket „csupa szórakozásból” naponta félholtra verték. Azért nem teitem előbb följelentést, — folytatja — mert nem akartam a városi rendőrséggel újat huzni, mert hiszen a felsőtanyai rendőrkapitány diplomája a korbács volt. Később azonban jelentést tettem az esetről Szalay József dr. kerületi főkapitánynak.

A csütörtöki tárgyalás.

Csütörtökön reggel folytatták a tanuk kihallgatását. Fekete Józsefnek a rekvirálásokra vonatkozó vallomása után Vadász Lajos nyugalmazott rendőrkapitány kihallgatása következett. Elmondja, hogy a diktatura első napjaiban kint tartózkodott nyaralójában és meggyőződött róla, hogy Klein Antal terrorizálta fenyegetéseivel a népet. Az elnök

kérdéseire elmondja az egyes, általa ismert vádlottakra vonatkozó észrevételeit. A legtöbbet tisztességes, becsületes embernek ismerte. Tudja, hogy Czibula dr.-t a nép szerette és még most is hálával emlékezik rája. Ha a direktorium — folytatja vallomását — nem gondoskodott volna az ellátatlanok élelmezéséről, bizony, kérem, nem tudom, honnan szereztek volna be lisztet, meg más egyebet, hiszen a gazdag nem igen ad a szegénynek.

Özv. Tóth-Molnár Istvánné szatymazi korcsmárosné Stéhli szereplésére vonatkozólag tesz terhelő vallomást. A védők ellenzik a tanu megesketését, mert vallomása közben többször tett olyan kijelentést, ami arra enged következtetni, hogy vallomását a rosszindulat vezérli. A bíróság öt pernyi tanácskozás után elrendeli a tanu megesketését.

Forgó Gyula elmondja, hogy Czibula dr., mint a panaszbíró elnöke, egyszer magához hívatta és kihágásért háromezer korona pénzbüntetésre ítélte, amit azonban elengedtek neki.

Czibula dr.: Nem emlékszik rá, hogy miért kapta ezt a büntetést, nem azért, mert a buzáját az állatokkal etette meg?

Forgó: De bizony, ilyenformán volt. Czibula dr.: Így viselkedtek akkor a tehetősebbek, amikor a szegény népnek nem volt kenyere. Ezért büntettük meg magát.

Forgó: De nem fizettem ám. Csányi Györgyöt hallgatták ki ezután, aki elmondja, hogy a direktorium nem erőszakoskodott. Ami élelmiszert kértek, azt átadta, panaszja nem lehet senkire.

Kardos Istvánnét és Vecsernyés Józsefnét Stéhli szatymazi szereplésére vonatkozólag hallgatták ki.

Boros Rózsika, Boros József felsőtanyai korcsmáros leánya elmondja, hogy ő is jelen volt azon az augusztus harmadikán tartott műkedvelői előadáson, amelyen a közbeszólások miatt a lövöldözés és kavargás keletkezett. Nővérel, Mariskával elfutott a színhelyről. Utközben találkozott ifj. Kálmán Bélával, aki azt kiáltotta, hogy sortűzet a nép közé, de nem tudja bizonyosan, hogy ezt a katonáknak biztatásként mondta e, vagy pedig az elhangzott lövésekre vonatkozólag adott valakinek fölvilágosítást. Elmondja azonkívül, hogy a vendéglő helyiségeit a vörös katonák részére Czibula dr. és Papdi foglalták le.

Ez a kijelentése nagyobb vitát vont maga után, amelynek során tisztázódott, hogy Czibula dr. a kérdéses időben nem is tartózkodott még Felsőtanyán. Papdi kijelenti, hogy Somogyi polgármester által kiküldött Dreyer kapitány rendőrei részére kellett a helyiség. Mikor megesketésére került a sor, visszavonta vallomásának Czibula dr.-ra vonatkozó részét, a mennyiben kijelentette, hogy Czibula dr. jelenlétére határozottan nem emlékszik.

Boros Mária kijelenti, hogy ifj. Kálmán Bélának nővére által említett kijelentését nem hallotta.

Az elnök ezután félbeszakította a tárgyalást és folytatását délután három órára tüzték ki.

A délutáni tárgyalás.

A bíróság délután folytatta a tanukihallgatásokat. Az első tanu Zsák Józsefné, aki a vallomása kezdetén fölolvasta Stéhli István egyik beszédét, amelyet a proletárdiktatura alatt, április havában mondott. Izgatott hangon előadja letartóztatásának történetét és beszéde közben több sértő kifejezést használ.

Tanuvallomás — rendreutasításokkal.

Fajka dr.: A tanut tessék rendreutasítani.

Elnök: Ne tessék engem tanítani. Figyelmeztetem a tanut, hogy beszéde közben gyalázó szavakat ne használjon.

A tanu az elnök rendreutasítása ellenére vallomása közben állandóan súlyos kifejezésekkel illeti a vádlottakat. A védők kérdése után Czibula dr. kijelenti, hogy a tanu vallomása valószínűtlen és rosszindulatú.

Zsákné: Maga uri ember? Nem szégyeli magát?

Az elnök újból rendreutasítja és egy fogházort állítat Czibula dr. és a tanu közé. Czibula dr. folytatni akarja észrevételeit.

Zsákné: Hazaáruló! Elárulta a hazát!

Czibula dr.: Én nem árultam el semmit, sőt örültem, mikor a cseheket megverték a vörösök és visszavonulásra kényszerítették. Akkor én is lelkesedtem a proletárdiktaturáért. Ismételtén kijelenti, hogy a tanu vallomását nem lehet elfogadni, mert egy idegbeteg asszony fölindulásában nem lehet tárgyilagos. Czibula dr. elmondta ezután a tanu elítélésének körülményeit. A tanu közbeszólásaival állandóan zavarja a tárgyalást.

Gömöri bíró kéri az elnöktől, hogy a tanut vagy bírságot adják meg, vagy távolítsák el a teremből. Az elnök ismételtén fölszólítja a tanut, hogy az észrevételek alatt ne szóljon közbe.

Czibula dr. kijelenti, hogy a proletárdiktatura alatt egyetlen egy embernek sem lett bántódása sem Szeged környékén, sem Felsőtanyán.

Udvardi és Szalay megjegyzései után Reimiger és Fischer dr. ellenzik a tanu megesketését. A bíróság rövidebb tanácskozás után megesketését rendeli el.

A további kihallgatások.

Utána Bitó Ferencnét hallgatták ki szintén Stéhli szereplésére és a szatymazi asszonyok megbüntetésére vonatkozólag. Vallomása sok helyen ellenkezik Zsákné vallomásával. Megesketik.

A törvényszék ezután kihallgatta Takács Pálnét, Korláth Kálmánt és Boros Józsefet, akiknek vallomása után az elnök a tárgyalást fölfüggesztette.

Csilléry Ismét megbukott.

Budapest, dec. 9. A sárbogárdi választókerületben vasárnap és hétfőn megtartott pótválasztáson Czeglédi Endre dr. kisgazdapárti jelöltet 1158 szótöbbséggel nemzetgyűlési képviselőnek megválasztották. Czeglédinek Csilléry András Friedrichpárti volt az ellenfele.

Boroshordók 30 - 700 literig, zsiros hordók, kádak és minden a szakmába vágó edény-árak minden nagyságban kaphatók. Javitásokat jutányosan készítünk. Tömegmunkát elvállalunk, a Szegedi Kádármunkások Termelő Szövetkezete. Révai-utca 18. szám alatt.

Baj van a vigalmi adó körül.

Tömegesen játszik ki a rendelkezéseket. — Fegyelmi egy városi tisztviselő ellen.

A városi vámfőügyelő panaszt tett a városi tanácsnak, hogy a közönség a vigalmi adó fizetése ellen rendkívüli ellenállást tanúsít. Társasvacsorák címén táncmulatságokat rendeznek és ily módon vonják ki magukat az adó fizetésének kötelezettsége alól. A vámfőügyelő jelentése szerint a legutóbbi napokban a következő esetek fordultak elő:

A tűzerek Barbara-estélyt rendeztek, amelynek tánc lett a vége. Este 11 óra tájban megjelent a mulatságon Pálffy főügyelő, aki fölkérte a rendezőt a vigalmi adó kifizetésére. A rendező, Kerlik őrnagy azt felelte, hogy a rendőrkapitány kijelentése alapján nem kell vigalmi adót fizetnie. Megígérte egyébként, hogy másnap elintézi a dolgot.

A másik esetet a Szegedi Athletikai Klub szolgáltatta, amely a Martonosi féle vendéglőben társasvacsorát rendezett táncval egybekötve. Mikor a vámfőügyelő megjelent és kérte a 106 eladott jegy után járó illetéket, a jelenlevő Bauer Zoltán városi alszámvevő kijelentette, hogy nem kell adót fizetni.

Rafiner Jenőné és Kurbus Ilona vizsgabál címén tartottak mulatságot és szintén áthágták a vigalmi adószabályrendelet intézkedéseit. A vámfőügyelőség fölhívására azonban utólag lefizették az illetékeket.

Csontos Máttyás vendéglőjében is hasonló visszaélés történt, sőt egy rendőrbiztos, aki szintén a társasághoz tartozott, a hatósági közeget letartóztatással fenyegette meg és kiutasította.

A városi tanács ez esetek kapcsán megállapította, hogy a rendőrség alkalmazottai nincsenek tisztában a vigalmi szabályzat némely rendelkezésével, fölhívja tehát a rendőrfőkapitányt, hogy intézkedjék a személyzet megfelelő kioktatása iránt.

A szabályellenesen eljáró városi alszámvevő ellen megindult a fegyelmi eljárás.

Belvárosi Mozi

Telefon: Pénztári 5-82.

MÉG HÁROM NAPIGI!
Pénteken, szombaton és vasárnap

Az aranyasszony.

Olasz arany sorozat 5 felvonásban.

A főszerepben:

P. MENICHELLI.

Remek kíséző műsor!

Előadások köznapokon 4, 6 és 8 órakor, ünneppal 2, 4, 6 és 8 órakor

HIREK.

— **Sztupka hadbíró Szegeden.** Sztupka László hadbíró őrnagy hivatalos ügyben Szegedre érkezett.

— **Életbe léptek a fölemelt süteményárak.** Megirtuk, hogy az árvizsgáló bizottság hétfői ülésén végleg megállapította a háromdekas fehér sütemények árát, még pedig darabonként egy korona ötven fillérben. A kenyérsütés kilónkénti ára szintén egy korona ötven fillér lesz. A fölemelt árakat — amikről már elmondottuk véleményünket — pénteken léptetik életbe.

— **Ankét a közszéki választójog reformja ügyében.** A magyar városok országos kongresszusának állandó bizottsága e hó 14-én a budapesti központi városháza tanácstermében ülést tart, amelyen a közszéki választójog reformját vitatják meg. Az ülésen Szeged város képviselőjében Somogyi Szilveszter dr. polgármester vesz részt.

— **Ellenőrzik a Kálvária-utcai kifolyók vízfogyasztását.** A Kálvária-utcai kifolyókat a városi mérnöki hivatal a tanács rendeletére elzáratta, mert több ízben meggyőződtek arról, hogy a vízzel pazarlás folyik. A rendőrkapitányi hivatal átiratban kérte a városi tanácsot, hogy a csapok használatát közegészségügyi szempontból engedélyezze. A tanács azzal a kikötéssel járult a kérelem teljesítéséhez, hogy a jövőben a kapitányi hivatal tartozik a fogyasztást ellenőrizni.

— **Krumpli — a tornateremben.** A szegedi sportegyletek egyetlen téli helyiségében, az állami gimnázium tornatermében — nem tudjuk kinek a bölcs intézkedésére — nagymennyiségű burgonyát raktároztak el. Ez által a téli sportolók teljesen lehetetlenné tették. Sokszor hangoztattuk már, hogy fontos egészségi érdek a spertolás lehetőségének és fejlesztésének előmozdítása és éppen ezért csodálkozunk ezen az eljárásán és kérdezzük, hogy a pince nem felel-e meg a krumpliraktározás céljára?

— **Tudnivaló a menekültek részére.** Az OMH 3192—1920. szám alatt kiadott rendeletével a menekültek elveszett igazoló könyvének megsemmisítésére vonatkozó eljárást a következőképpen szabályozta: Az elveszett igazoló könyv megsemmisítése iránti kérelmet az Országos Menekültügyi Hivatal illetékes főosztályánál kell írásban betervezni. A kérelemhez a törzskönyvezés alapjául szolgáló okiratok csatolandók.

— **A népfőiskola megnyitása.** A népfőiskola első előadását csütörtökön tartották meg a tanítóképző intézet által átadott helyiségekben.

— **A zsir és szalonna szabad forgalma.** A közlekedési minisztériumban tartott ankétán a zsir és szalonna szabad forgalma mellett döntöttek.

— **Cukrot kérnek a kávéso.** A szegedi kávéház-tulajdonosok ma megjelentek Somogyi dr. polgármesternél és kérték, hogy az ünnepek tartamára utaljon ki a kávésoknak cukrot, mert a karácsony közeledtével egyszerre eltűnt a forgalomból a cukor. A polgármester megígérte, hogy a város részére kilátásba helyezett négy vagon cukorból juttat nekik is.

Rumboldot halálra ítélték.

Budapest, dec. 9. Langer Jenő dr. kuriai bíró csütörtökön délután hirdette ki a statáriális bíróság ítéletét Rumbold Attila britanniás rablási bűnügyében. A bíróság bűnösnek mondta ki a vádlottat rablás bűntettében és ezért *kötél általi halálra* ítélt. Ezután az indoklás következett, amelynek befejeztével az elnök figyelmeztette Rumboldot, hogy joga van kegyelmet kérni.

A vádlott hallgat.
A hallgatók közül egy női hang szólal meg: Attila, igen.

Az elnök intézkedik, hogy az asszonyt, aki a vádlott nővére, csendőrök vezessék ki a teremből.

A kivétel közben az asszony a következőket kiáltja a bíróság felé:

— Átok arra a bíróra, aki ilyen ítéletet hoz!

Az incidens lezajlása után Rumbold kijelentette, hogy kegyelemért folyamodik. A rögtönítélő bíróság ezután kegyelmi tanácsá alakult át. A kegyelmi tanács hosszabb tanácskozás után hozta meg ítéletét, amely azonban a törvény előírása szerint titkos.

Mint a *Magyar Híradó* értesül, Rumboldot nem ajánlották kegyelemre és a halálos ítéletet holnap délelőtt 11 órakor végrehajtják.

Fedora dráma 5 felv.

Írta: Victorieu Sardon.

— **Heller és társai az ügyészségen.** Budapestről jelentik: Heller Róbertet, özv. Heller Simonné és Bíró nevű rajzolókat ma délelőtt átvitték a kir. ügyészségre, ahol az ügyészségi fogház külön zárkájában helyezték el.

Fedora dráma 5 felv.

Írta: Victorieu Sardon.

— **Árdrágítás.** *Sarics* Józsefné mosóintézet-tulajdonosnő ezerkét-száz korona pénzbüntetésre ítélt a kihágási bíróság négyrendbeli árdrágításért. — Özv. *Kovács* Ferencné szegedi lakos a sülttök kilóját hat korona helyett tíz koronáért árulta. *Savanya* Józsefné Petőfi Sándor-sugáruti kereszmáros egy adag disznósültért nyolcvan koronát kért. Ügyüket a rendőrség áttette az uzsorabírósághoz.

x **Windisch Vilmos műszerész,** Szt. György-tér 5. Irógép- és varrógépspecialista. Javit precizen, gyorsan és meglepő olcsón. Meghívásra házhöz jövök.

KORZÓ-MOZI

TELEFON: Igazgatóság 455. Pénztár 11—85.

Pénteken, szombaton és vasárnap

Az amerikai filmgyártás legkiválóbb produktuma!

TARZAN

2 részben, 14 felvonásban.

I. RÉSZ:

TARZAN a majmok között.

Előadások fél 5, negyed 7 és 8 órakor. Ünneppnap 3, fél 5, negyed 7 és 8 órakor.

KULTURA.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Pénteken, Palágyi Lajos fölléptével: A vetélytárs, színmű. Bérletiszünet.

Szombaton: Pillangó főhadnagy, operett. Premierbérlet B 22.

Vasárnap d. u.: Koldusdiák, operett.

Vasárnap este: Falu rossza, népszínmű.

A Munkás-Színpad műkedvelői szorgalmasan folytatják előre megállapított, tervszerű kulturamunkájukat, amennyiben december 12-én ismét megtartják rendes heti előadásukat, amely előreláthatólag a siker jegyében fog lefolyni, mivel a jegyek már is csak igen korlátozott számban kaphatók. A műkedvelők ezúttal Guthi Soma és Rákosi Viktor 3 fölvonásos pompás bohózatát, a *Sasok*-at fogják bemutatni a következő szereposztással: Forrai Gábor — Berényi László, Lenke, a neje — Tóth Jucika, Sas Ferenc — Szenes Iván, Sas Viktor — Gresso István, Sas Barnabás — Berényi Nándor, Bukics Julián — Gyarmathy Ferenc, Lola — Griffel Ilonka, Tüskés — Waltner Mihály, Lányi — Kollarik Ottó, Kádár — Kocsis Ferenc, Balla Fülöp — Schwartz Lipót, Mari, szobalány — Vastag Juci, Max — Rásó Sándor, Hordár — Mária József. Az előadás pont 8 órakor kezdődik. Itt említjük meg, hogy a műkedvelők 19-én megismétlik a december 5-én oly nagy sikert elért művészestélyüket, amelyre a jegyek a szokott helyeken már előjegyezhetők.

Értesítés. A Munkásszínpad műkedvelőinek vezetősége tudatja, hogy ezentúl minden előadásra a jegyeket saját pénztárnokai által a következő helyeken árusítja, valamint a jegyekre az előjegyzések is ugyanott eszközölhetők. Munkásotthonban (Kis-kaszinó) minden este 5—7-ig. Vasárnap és ünnepnap délelőtt 10—12-ig, délután 2—4-ig. Az Apolló-mozinál hétköznapokon este 6—8-ig, vasárnap és ünnepnap délelőtt 10—12-ig, délután 2-től az előadás megkezdéséig. A vezetőség.

MOZI.

Tarzan. Ma mutatja be a *Korzó-mozi* a filmek filmjét, a *Tarzan*-t. Páratlan érdeklődés előzi meg a két részből, 14 fölvonásból álló filmremeket. Az I. rész péntektől vasárnapig (december 10., 11. és 12-én), a II. rész rá egy hétre (december 17., 18. és 19-én) van a Korzó-mozi műsorán.

A hegyek alján, a *Star* filmgyár nagyszerű új produkciója kerül bemutatásra péntektől vasárnapig az Urániában, *Lóth* Ila, *Petrovics* Szevicszlav és *Mihó* Lászlóval a főszerepekben.

Karbid, karbidlámpák, békébeli belső gummi, hegyi külső gummi, finom ragasztó, elsőrendű szelepgummi, aranyelem friss töltésben kapható.

Szántó Sándor gépraktárában Kiss D. palota, — Kiss-utca.

Fedora dráma 5 felv.

Írta: Victorieu Sardon.

— **Az alkohol.** *Hajdu* József 20 éves alsótanyai földmives korcsmai verekedés közben *Bene* Pált és sógorát annyira megverte, hogy súlyosabb sérüléseket szenvedett. A tárgyalás során a vádlott avval védekezett, hogy tettét ittas állapotban követte el. A törvényszék *Hajdu* Józsefet bűnösnek mondta ki és súlyos testi sértésért egyévi fogházra ítélt. Az ügyész súlyosbításért főlebbezett.

x **Schwarz Jenő könyv- és papírkereskedésében** a karácsonyi és újévi vásár kezdetét vette. Meséskönyvek, képeskönyvek, fényképalbumok, emlékkönyvek nagy választékban kaphatók.

Tőzsde.

Zürich, dec. 9. (Zárlat.)

Berlin	8.70	Madrid	—
Hollandia	197.25	Buenos-Aires	—
Newyork	6.46	Párizs	7.25
London	22.25	Zágráb	4.50
Párizs	38.—	Budapest	1.30
Milano	22.75	Bukarest	8.75
Brüsszel	—	Bécs	1.90
Kopenhága	—	Osztrák bély.	1.25
Stockholm	—	Varsó	1.10
Krisztília	—		

Budapest, dec. 9.

Arany 20 frankos	1700-1720	Osztrák kor.	97-99
Font	1950-2025	Rubel	310-330
Leva	640-660	Lei	770- 00
Dollár	550-560	Sokol	650-685
Fr. frank 32,50-33,10		Sv. frank	86-87,60
Márka	770-800	Kor. din. 14,40-14, 0	
Lira	19,20-19,50	Fr.-dinár 14,40-14, 0	
		Lengyel m.	1-1,15

PÁRTÉLET.

Az első kerületi pártszervezet fölkéri a tagsági díjakkal hátralékos elvtársakat, hogy a hátralékok rendezése iránt mielőbb intézkedjenek. Befizetési órák minden nap este 6-tól 7-ig Vár-utca 7. szám alatt. Ugyancsak fölkérjük azokat az elvtársakat, akik a régi heti 4 filléres járulékot fizették ki, hogy a 4 filléres heti és jelenlegi 1 koronás havi járulék közötti különbséget a fönti helyen egyenlítsék ki.

SZAKMOZGALOM.

Munkásokon építési alap: 11.000.— K

Pesti levél.

Budapest, 1920 nov. 30.

II.

(A Munka tudósítójától.) A grafikai munkások (litografusok) igen rossz gazdasági viszonyok között élnek. Egyrészt a munkanélküliség, másrészt a fizetés alacsony volta okozza ezt. A fizetések heti 450—500 korona között váltakoznak.

A budapesti sapkás munkások november 15-iki hatállyal kollektív szerződést kötöttek, amely szerint a napi munkaidő 8 óra. Érdekes kitétele a szerződésnek, hogy a munkából való kérésért történő levonások összegének a felét a munkaadó tartozik a szakszervezetnek beszolgáltatni, amely összeg a munkanélküliek segélyezésének a célját szolgálja. A szerződés szerint karácsony, újév, husvét, pünkösd és Szent István ünnepek munkaszüneti napok és ezekért a napokért levonások nem eszközölhetők. A főlzabadult kezdőmunkás fizetése heti 500, háromhavi gyakorlat után 600 korona. A szerződés rendezi még a munkaközvetítést, a tulajdonosok, elismeri a bizalmi férfi-rendszert és május elsejét munkaszüneti napnak deklarálja. Rendezi a szabadságkérdést és hat-havi munka után 4, egyévi munka után 8 napi szabadságot ad.

A nyomdászok hat hete, hogy tárgyalásokat folytatnak a munkaadókkal a munkabérek rendezése tárgyában. A tárgyalásokat két ízben megszakították és a tárgyalásokat most 13-án kezdték meg. A munkások a tárgyalások mikénti lefolyását türelmetlenül várják, mert az eddig életben volt árszabály október 31-én lejárt. A nyomdámunkások vezetősége most türelmemre inti a munkásokat és főlhívja őket a nyugodt továbbmunkálásra.

Az aranyművesek és órásmunkások bérrendezés kérdésében tárgyalásokat folytatnak a munkaadókkal. A munkások most kimutatják, hogy a munkaadók már a tárgyalások megkezdésének hírére fölemelték az ugynevezett fazonárakat.

A kereskedelmi alkalmazottak alapszabálymódosítását a belügyminiszter visszaküldte. Azt kívánja, hogy matematikai számítások útján bizonyítsák be a segélyezés mérvének a lehetőségét és a szükségességét. Nem tartja azonban megengedhetőnek a rendkívüli segélyezés kiutalását, mert ez egyrészt fölösleges terhet ró az egyesületekre, másrészt pedig elégedetlenségre adhat okot. Hogy a munkanélküli és rendkívüli segítségre váró éhezők mit szólnak ehhez, azt még nem tudjuk.

Érdekes tünet, hogy Reuss népfővezető (Thüringia) kormányának gazdasági hivatala nevében Zschätzsch államtanácsos megkeresést intézett a Szakszervezeti Tanácshoz, amelyben kéri, legyen segítségére abban, hogy Reuss állam és Magyarország között az árucserreforgalom fölvétessék. Illetve tegyen javaslatot arra vonatkozólag, hogy van-e itt olyan altruista intézmény, amellyel Reuss állam a csereforgalom tekin-

tetében érintkezésbe léphet. Ugy látszik, ennek az államocskának a gazdasági hivatala nem ül föl az ujjonnan keletkezett „altruista“ vállalatok reklámjainak.

A kenyérdrágaság, illetve a kenyér újabb drágítása érdekében a közlelmezési minisztériumban ma ankétot hívnak össze. Erre az ankétre a Szakszervezeti Tanácsot is meghívták. A pékmesterek (ki ne ismerné ezeket a gömbölyűre hizott istenteremtényeket) azt akarják, hogy az 3-koronás kenyérnek az árát 4 koronára emeljék föl. Volt olyan is, aki 4 korona 20 fillért és 4 korona 40 fillért kért. Azért, mert a pékmunkások 26 százalékos munkabéremelést kérnek. Azaz nem is kéri ezt, mert hiszen a pékmesterek legnagyobb része már régen fizeti ezt a munkabért, ők most csak törvényesíteni akarják. A pékmesterek pedig ezt az alkalmat arra akarják fölhasználni, hogy ismét emelhessék a szegény nép egyedüli élelmiszerének, a kenyérnek az árát. Ugy látszik, maga a miniszter is ellene van a kenyérdrágításnak, bár azt, hogy a miniszterek mit karnak és mit nem, azt emberi halandó soha se tudja, mégis meg kell állapítani, hogy a kenyérdrágításnak nem a munkabérek, hanem a közlelmezési politika az oka, mert az annak idején beigért rekompenciák nem tartattak be. A pékek nem kapták meg a maximális áru fát és amikor olcsó fát tudtak volna beszerezni, akkor nem kapták meg az ehhez szükséges szállítási igazolványt. A burgonya árának a rohamos emelkedése sem hozta meg az akkor beigért olcsó burgonyát, de nagyban előmozdította a drágítást az is, hogy nem engedték meg a zsemlyének két koronán való szabadforgalmi árusítását, hanem jegyhez és 2 korona 70 fillérhez kötötték a zsemlye árát, holott éppen az apró sütemény szabad termelésével hozták volna be a pékek a különbözetet. Megállapítható azonban az is, hogy a mikor annak idején a pékek a 3 koronás árakkal nem voltak megelégedve, akkor az Általános Fogyasztási Szövetkezet kötötte magát a 3 koronás árhoz és miután ő a környéken 3 korona 20 fillérért árusította a saját gyártmányu kenyeret, kénytelen volt a pékipartestület is, a minisztérium is belenyugodni a 3 koronás árba. Ugy hirdik, most ismét az Általános Fogyasztási Szövetkezet lesz az, amely megmenti a főváros fogyasztóit a drága kenyértől, mert azt javasolja, hogy ő hajlandó 4 és 4 korona 20 fillér helyett 3 korona 20 fillérért adni a kenyeret, ha kellő mennyiségű lisztel, maximális áru fával és kellő mennyiségű burgonyával ellátják, illetve módot nyújtanak ahhoz, hogy sütődéjének teljes üzemet kihasználhassa. Amiből az következik, hogy nem a pékmunkások munkabére okozza a kenyérdrágaságot, hanem a rossz közellátási politika és a pékmesterek profitáltsága. Ha azután ezt tudjuk, amint az Általános Fogyasztási Szövetkezet javaslatából tudjuk, akkor önkéntelenül is fölmerül a kérdés: miért hogy mi dig a fogyasztók, a munkások bórén akarják a profitkülönözetet bevasalni, miért nem térnek egyszer már át a profit megkoppasztására, ha olyan nagyon szociális érzésű az irány, amelyik a kenyeret adja? (Vége.)

Nyom. Burkus András könyvnyomdájában Szeged, Madách-utca és Vidra-utca sarak

FIGYELEM! MINDENKIT ÉRDEKEL!

Sárga rezes kg.-ként 20—23, olmot kg.-ként 20—25, vörös rezes kg.-ként 60—70, vörös fém (bronz) kg.-ként 30—40, horgany hulladékot 8—10 koronáért V E S Z Ü N K minőség szerint. **Szvaton és Kucsés** műszaki vállalat raktárában. — Feketesas-utca 22. sz. Wagner-ház udvarában.

ifj. FISCHER TESTVÉREK

kötött-szövött árak nagyban és kicsinyben Kölcsey u. 4. sz.

Órlási válaszké harisnyák, keztyűk, nyaksálak és női kötött kabátokban.

DIVATOS FÉRFI KALAPOK

245, 260 és 280 koronás árban KAPHATÓK. — Kelemen- és Kállay Albert utca (Hid-utca sarak, a postával szemben)

Olcsó husnemű

disznó fej-láb naponta kapható PICK M Á R K szalámigyárban, Felsőtiszapart és a hatósági mézár-székben.

Ajánlunk

elsőrendű kisiparosok által készített lószerszámokat az állami gépakcióból, maximált előirt olcsó árban ekét, boronákat, morzsolókat, darálókat, 3 és 4 águ vasvillákat, szőlőszót, szőlőprést, ásót, kapát, dobszecsavagót stb. — Mintaraktárnak minden vétel kényszer nélkül állandóan a t. közönség rendelkezésére áll.

A Magyar Szövetkezeti Központok Aruforgalmi Részvénytársaság Szegedi Kirendeltsége,

Tisza Lajos-körut 43. sz. alatt.

Akármielyen váltásu is az ember, az élet csak **végcél a koporsó,** csalódás, ami örökös, ilyet készítek műköből. Könnyű, minden ércet és fát fölülmul, soha el nem enyészik, szép, praktikus kivitelben raktáron tartok: Keresztet, piramist, padot, rajz szerint készítek síromléket, sírköveket. Megrendelhető: **HEGEDŰS** temetkezési intézetében, vagy az ipartelepemen, Debreceni-utca 29. sz. villamos megálló mellett, hol vállalom minden e szakba vágó és építelmunkát.

MÁRTON FERENC

kőműves, beton- s műkőipari vállalkozók

Ujabbán megnyílt Iskola-u. 16. sz. a. modernül berendezett műtermünk, ahol a legmagasabb igényeket kielégíteni kedvezményes árak mellett, ugymint platin, aquarel és olaj fényképnagyítások művészi kivitelben. Igazol- **MEGGYESI** és **HEVÉR** vány-fényképeket félórán belül készítünk. **FÉNYKÉPÉSZEK.**

Mindennemű ruhaszövetek, ruhabársonyok, chiffonok, sephirek, baretok dus választékban **Kurucsev Sándor** üzletében, Csekonics-utca 1.

Munkások és munkásnők részére legjobb kivitelű strapa CIPŐ legjutányosabban kapható. „CIPŐHÁZ“ Károlyi-utca 4. szám. Feketesas-kávéház mellett. — Garantált tiszta bőraru. — **MUNKÁS-BAKKANCSONK MEGÉRKEZTEK!**

ELADÓ

egy kétajtós festett szekrény, egy festett ágy és egy kocszos vaskályha **HÉGER MIHÁLYNÉNÁL.** Pulc-tábornagy utca 7. szám alatt

VELUR és FILCZ NŐI KALAPOK formázása és átalakítása köz- és magántisztviselők részére 50 kor. **RODE IMRENÉ,** Horváth Mihály-u. 7.

Babós Árpád specialista MŰRŐRÉS Szeged, Oroslán-u. 21.

Ora és ékszerraktára és javító műhelye.

Törött aranyat legmagasabb napi áron veszek.

El ne mulassa a halottjai SIREMLÉKÉT MŰKÖBŐL

készíttetni. Ilyeneket izléses kivitelben, ha kell 4 óra alatt névbevételével készítek. — Megrendelhető minden temetőnél, azonkívül Budai, Hegedűs, Mészáros, Wiasits és Kegyelt temetkezési vállalkozók nál. Azonkívül Csongrádi-sugarut 11. szám alatti ipartelepemen. Vidéki megrendeléseket is elfogadok. — Telefon 1424. és 908.

NAGY FERENC ÉS TÁRSA

első szegedi műkő és síromlék vállalk. Szeged szab. kir. város közlelm. hivatala. 4.127 920. k. é. szám.

Hirdetmény

az adó-tengeri beszolgáltatásáról

A m. kir. Közlelmezési Miniszter 1920. évi 80.000 szám alatt kelt rendelete értelmében minden termelő (tulajdonos, bérlő, a részes művelést vállaló stb.) tartozik [tengeri termelésnek egy részét a közfogyasztás céljaira 1920. évi december hó 31-ig beszolgáltatni.

A hivatkozott rendelet értelmében a 600 négyszög területen aluli termelők a beszolgáltatás kötelezettsége alól mentesek, ezen fölül azonban 10 magyar holdankint egy q-a, ezen fölül pedig magyar holdankint három q-a, egészséges száraz csöves tengerit tartozik beszolgáltatni.

Felhívom Szeged szab. kir. város területén levő összes termelőket, hogy addig is míg az egyéneknél kirovás megtörténik, az 1920. évben tengerivel bevetve volt területük után a tont megállapított arányban járó tengerit a Szegedi Backmalomba haladéktalanul szállítsák be.

A város belterületétől távolabb lakó termelők külön értesítést kapnak arról, hogy az adó-tengerit mikor és mely vasúti állomásra tartoznak beszállítani

Aki ezen rendelkezések ellen vét, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el, hat-hónapig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

Szeged, 1920. december hó 7-én.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester.